

اولین نشست بررسی چشم‌انداز نجوم و اخترشناسی

۲۷ دلو ۱۳۹۰

مؤسسه نجوم کبریا - قم

اهداف نشست

از ابتدای فعالیت حجة الاسلام برای تأسیس مؤسسه‌ای خصوصی و حوزوی در عرصه فعالیت نجوم اسلامی و اخترشناسی، جلسات متعددی برای هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی مؤسسه کبریا برگزار شد.

همکاران مؤسسه که سابقه آشنایی طولانی‌مدتی در عرصه فعالیت‌های نجومی داشتند، پس از بحث‌ها و نظرسنجی‌ها به این نتیجه رسیدند که بایستی خلأهای اجتماعی در دو سطح تخصصی و عمومی را شناسایی نمایند و از منظر قوت‌هایی که نیروهای همکار در مؤسسه کبریا دارند، پروژه‌هایی را در راستای پرکردن خلأهای مذکور طراحی و اجرا نمایند. برای ترسیم این خلأها و دستیابی به چشم‌انداز مطلوب برای نجوم کشور، تشکیل نشست‌هایی با بزرگان نجوم در ایران اسلامی ضرورتی انکارناپذیر دارد.

این نشست، اولین و نخستین گردهم‌آیی از این دست بود که سه هدف ذیل را تعقیب می‌نمود:

۱. تقویت ارتباط مؤسسه کبریا با در راستای عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری
۲. شناسایی خلأهای اجتماعی در عرصه نجوم از زبان متخصصین، مدیران و مسئولین
۳. افزایش همگرایی و همدلی نیروهای همکار در مؤسسه کبریا و تقویت ارتباط

برگزاری نشست

پس از هماهنگی‌های به عمل آمده، نشست در روز پنجشنبه ۲۷ بهمن‌ماه ۱۳۹۰ در ساعت چهار و ربع عصر تشکیل و آغاز شد. این نشست در محل فعلی مؤسسه کبریا در شهر مقدس قم برگزار شده و در ساعت شش عصر هم‌زمان با اذان مغرب به پایان رسید.

حاضرین در نشست

این نشست با حضور میزبانان و میهمانانی برگزار شد که به گروه‌های ذیل قابل دسته‌بندی هستند:

۱. میزبانان: همکارانی از مؤسسه کبریا که در ماه‌های اخیر هسته اصلی مؤسسه را تشکیل داده و اسناد و مستندات تأسیس و راه‌اندازی و برنامه‌ریزی را تنظیم کرده‌اند. این دوستان به قرار ذیل می‌باشند:
 ۱. حجة الاسلام
 ۲. حجة الاسلام
 ۳. حجة الاسلام
 ۴. دکتر
 ۵. کارشناس ارشد
 ۶. حجة الاسلام موشح
 ۷. کارشناس
 ۸. سرکار خانم
 ۹. سرکار خانم

۲. میهمانان: این گروه شامل دو دسته از کارشناسان بودند؛ گروهی که از تهران دعوت شده و برای شرکت در نشست و همفکری تشریف آورده بودند و گروه دیگری از کارشناسان شهر قم که امید به همکاری آتی آنان با مؤسسه کبریا می‌رود. گروه نخست شامل بزرگان ذیل است:

۱. دکتر؛ رئیس
۲. دکتر؛ عضو هیئت علمی
۳. دکتر؛ رئیس

و گروه دوم از میهمانان شامل افراد ذیل بود:

۱. حجة الاسلام۱
۲. حجة الاسلام۲
۳. حجة الاسلام۳
۴. کارشناس ارشد۴

گفتگو کنندگان

در آغاز جلسه، حجة الاسلام ضمن معرفی مؤسسه کبریا و بیان اهداف و ضرورت‌های تشکیل، چشم‌انداز پیش‌روی مؤسسه را تبیین فرموده و گزارشی مختصر از آنچه تا کنون در عرصه برنامه‌ریزی به انجام رسیده است ارائه فرمودند. ایشان چهار خوشه علمی ذکر فرمودند که مؤسسه کبریا درصدد است با همکاری تأسیس نماید و کارشناسان جوان را در این عرصه‌ها هدایت و رهبری نماید:

۱. نجوم کروی
۲. نجوم رادیویی
۳. ترویج و ارتباط با مردم
۴. تخصص‌های دانشگاهی مطرح
۱. انتقال کوانتومی
۲. اخترفیزیک
۳. ...

دکتر، رئیس، ضمن یادآوری خاطره‌های مشترک گذشته با حجج اسلام و در پروژه مکان‌یابی رصدخانه ملی و تقدیر از آن همکاری‌های سابق و بیان مشکلات آن پروژه، حمایت خود را از تشکیل مؤسسه کبریا اعلام کردند.

دکتر نیز خاطره‌ای از فعالیت‌های نجومی و تفاهم‌نامه همکاری در زمینه یوفوشناسی با انجمن‌های علمی کشور بیان کرده و با تکیه بر این خاطره ضرورت‌های حمایت از مؤسسه کبریا را به دلیل ویژگی‌های خاص آن متذکر شدند.

در نهایت، دکتر نیز پس از ارائه گزارشی از پیشرفت تأسیس رصدخانه ملی، تذکراتی در رابطه با اهمیت نجوم آماتوری و قدرتمندتر بودن آن از نجوم رسمی در کشور ایران، برخلاف آنچه در کشورهای غربی رواج دارد، بیان نمودند.

۱. برگزاری نشست‌های فصلی یا ماهانه با حضور مجموعه‌ای از فعالان نجوم کشور

دکتر:

۱. امکان برگزاری نشست‌های فصلی در تهران، به شرط بازخورد داشتن و در راستای تحقق ظرفیت‌های موجود در اساسنامه مؤسسه کبریا
۲. کمک کردن به مؤسسه کبریا برای تنظیم سند راهبردی پنج‌ساله مؤسسه
۳. مرتبط شدن مؤسسه کبریا با تمامی مراکز نجوم آماتوری کشور و تبادل ایده؛ فهرست این مراکز را می‌تواند در اختیار مؤسسه کبریا قرار دهد.
۴. بی‌نظیر بودن ارتفاعات جنوب استان قم (دینوا) برای برگزاری اجتماعات بزرگ نجومی حرفه‌ای و آماتوری
۵. اهتمام به حمایت از سمن‌های آماتوری نجوم (سازمان‌های مردم‌نهاد)؛ بر اساس قانون پنجم توسعه و مبتنی بر اساسنامه مؤسسه کبریا می‌تواند از این حمایت‌ها برخوردار شود.
۶. ترویج نجوم توسط مؤسسه کبریا، در راستای کاهش فاصله جامعه آماتوری با متخصصین و قشر نخبگان نجوم در کشور، برای تحصیل منافع علمی و اقتصادی حاصله از حمایت مردم از پروژه‌های نجومی
۷. توجه به اهمیت مؤسسه کبریا به دلیل حضور در فضای معنوی شهر قم
۸. اختصاص فعالیت‌های مؤسسه به نجوم آماتوری و غیرحرفه‌ای و پرهیز از تبدیل شدن به دانشگاهی که فقط خروجی مدرک داشته باشد.
۹. گسترش خوشه‌های ذکر شده و پوشش موضوعات بیشتر در عرصه نجوم
۱۰. فعالیت علمی بر محور آیات قرآنی که مستقیم (۱۱۸ آیه) یا غیر مستقیم (۲۲۰ آیه) به نجوم ارتباط دارند.
۱۱. پژوهش بر روی اوقات شرعی که بسیاری از مراکز دیگر قادر به انجام آن نیستند.
۱۲. تنظیم پیش‌نویس تفاهم‌نامه مشترک با به نحوی که خروجی مشخصی داشته باشد و صرفاً یک تفاهم‌نامه فرمالیته و صوری نباشد.

دکتر:

۱. اعلام حمایت از مؤسسه کبریا به دلیل مزیت قرار گرفتن این مؤسسه در شهر قم و امکان انجام پژوهش در موضوعاتی از نجوم که ارتباط با مسائل ماورایی و متافیزیک دارند، مشابه بحث یوفوها.
۲. پرهیز از دولتی شدن مؤسسه کبریا و تلاش برای خصوصی ماندن و استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی

دکتر:

۱. گذر زهره در روز هفدهم خرداد، فرصت مناسبی برای ترویج نجوم در جامعه

چشم‌انداز و اهداف آرمانی کبریا

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان به حقانیت نظام جمهوری اسلامی، مؤسسه غیرتجاری و غیرسیاسی نجوم کبریا در افق ۱۴۰۰ هجری شمسی، معتبرترین، مؤثرترین و توانمندترین نهاد علمی - کاربردی نجومی کشور در فعالیت‌های ذیل است:

۱. بررسی، تحلیل و استخراج داده‌های گاهشماری

۲. نظریه پردازی نجومی بر اساس منابع دینی
۳. نظریه پردازی در تمامی موضوعات مرتبط با نجوم
۴. تولید ثروت از ایده های نجومی
۵. اجرا، نظارت و ارزیابی دقیق پروژه های نجومی
۶. ساماندهی منجمین و تمامی مراکز فعال در عرصه های مرتبط با نجوم
۷. استاندارد سازی طرح ها و برنامه های نجومی
۸. تولید، کنترل و دقت یابی سخت افزارها و نرم افزارهای نجومی
۹. تأسیس دانشگاه نجومی و تربیت دانشجو در گرایش های زیرمجموعه نجوم
۱۰. تدوین و انتشار مقالات، کتب و نشریات نجومی

مؤسسه نجوم کبریا در راستای دستیابی به جهت ترسیم شده در چشم انداز خود، هدف های بلندمدتی را مد نظر دارد که به شرح ذیل می باشند:

۱. ایجاد اعتماد عمومی در جامعه علمی کشور نسبت به دقت علمی به کار رفته در تمامی فعالیت های پژوهشی و کاربردی مؤسسه، به گونه ای که آثار، محصولات و تولیدات مؤسسه اعتبار علمی کافی در میان متخصصین داشته باشد و مورد تردید واقع نگردد. این هدف با اجرای دقیق چند پروژه علمی تخصصی و ارائه گزارشات و نتایج آن به مراکز تخصصی حاصل خواهد شد.
۲. شهرت علمی در میان عموم مردم که با اطمینان خاطر و ایمان به صحت نتایج علمی مؤسسه، آثار و دستاوردهای پژوهشی آن را تهیه نموده و از آنها بدون نگرانی استفاده نمایند. برای این منظور باید در یک بازه زمانی نسبتاً طولانی، اطلاعات و آمار دقیق و صحیح نجومی و تقویمی در اختیار جامعه قرار گیرد.
۳. جذب قوی ترین دانشمندان نجومی کشور و فعالان عرصه های مرتبط با نجوم در هیئت های علمی - پژوهشی مؤسسه و ایجاد فضایی کارآمد برای بهره گیری جامعه علمی کشور از دستاوردهای پژوهشی این اندیشمندان. در صورتی که امکانات و مقدمات لازم جهت تحقیق و پژوهش با حفظ شأن علمی، به دور از موضع گیری های غیر علمی برای این افراد فراهم شود، از همکاری استقبال خواهند کرد.
۴. تولید استاندارد برای کنترل کیفیت، کنترل روش و فرآیند و کنترل محصولات پژوهشی، سخت افزاری و نرم افزاری، داده ها و آمارهای تولیدی مؤسسات و نهادها در موضوعات مرتبط با نجوم، به نحوی که مورد پذیرش متخصصین قرار گیرد و به عنوان فصل الخطاب در ارزیابی ها محسوب شود.
۵. همکاری علمی با تمامی مراکز و نهادهای دولتی، غیردولتی و غیرانتفاعی، در داخل و خارج کشور، در پژوهش های مرتبط با نجوم که مستلزم ثبات در تصمیم گیری ها و قدرت در برنامه ریزی مؤسسه و دقت های علمی و صداقت مدیران و کارشناسان است.
۶. لازمه دستیابی به چشم انداز مطلوب مؤسسه، تأسیس بزرگترین بانک اطلاعات نجوم در کشور است؛ بانکی که شامل حداکثر منابع علمی مرتبط با موضوعات نجوم از سراسر جهان باشد، از قبیل: کتاب، نشریه، مقاله، پایان نامه، نرم افزار و اطلاعات و آمار از مراکز نجومی و فعالان این عرصه. چنین بانک اطلاعاتی می تواند زمینه دستیابی به بسیاری از آرمان های ذکر شده را فراهم نماید.
۷. انجام فعالیت های علمی و پژوهشی در زمینه نجوم و موضوعات مرتبط در راستای چشم انداز مؤسسه که موجب تولید دانش و ثروت در کشور می شود.
۸. انجام فعالیت های آموزشی و ترویجی در زمینه نجوم به عنوان قطب مهمی در پشتیبانی پروژه های علمی و پژوهشی.
۹. ایجاد و سازوکارهایی برای ارزیابی طرح ها، آثار و تولیدات نجومی در سطح کشور بر اساس استانداردهای معتبر، با تشکیل کمیته های تخصصی در موضوعات مرتبط با نجوم. از جمله وظایفی که این کمیته ها بر عهده

دارند ارزیابی کتاب‌ها، مقالات، نرم‌افزارها، ابزارها و طرح‌نامه و انتشار نشریاتی برای ارائه نتایج ارزیابی‌های فوق است.

۱۰. حمایت علمی، مادی و معنوی از طرح‌ها، آثار پژوهشی، پایان‌نامه‌ها و نوآوری‌ها در زمینه نجوم و موضوعات مرتبط.

۱۱. ایجاد زمینه‌ها و بسترهای مناسب تجاری‌سازی و بهره‌برداری اقتصادی از طرح‌های پژوهشی نجومی و جذب سرمایه و اقناع سرمایه‌گذاران برای ایجاد فرصت‌های اقتصادی عملیاتی شدن طرح‌های نجومی.

نتایج نشست

این نشست از یک سو ارتباط مؤسسه کبریا با را تقویت کرد و به مدیران، اهتمام همکاران مؤسسه و جدیت آنان را در ادامه راه خود نشان داد و ثابت کرد. بدین ترتیب مقدمات همکاری‌های آتی این دو مجموعه را بر اساس تفاهم‌نامه‌ای که تنظیم خواهد شد، فراهم نمود.

از سوی دیگر، همگرایی دوستان و همکاران فعلی مؤسسه کبریا و کسانی که به دلیل تخصص در زمینه نجوم، همکاری مفید و مؤثری می‌توانند با کبریا داشته باشند را تقویت نمود. امید است این همکاری‌ها پررنگ‌تر و قدرتمندتر ادامه یابد.

موفقیت در برگزاری این نشست، بیشتر از همه متوجه پیشنهاداتی است که از سوی کارشناسان میهمان طرح شد و برای آینده مؤسسه کبریا و برنامه‌ریزی‌ها به کار خواهد رفت. این موفقیت مژده‌ای ترغیب‌کننده است که کبریا برای تداوم این نظرسنجی‌ها و پیشنهادی‌ها، نشست‌های بیشتری را برگزار نماید و این روند را با این جلسه متوقف نسازد.

تنظیم گزارش: موشح - ۱۳۹۰/۱۲/۱

